

van der Hoeven, plus de hoofdofficier Engelbert van Berkel. In hun plaatsen werden benoemd: Adriaan Paets, een vurig oranje-man, Jacob Kastelein, Cornelis van Zon, Damas van Herzele en Paulus Ivoi. Zo kreeg ook de Rotterdamse magistraat zijn 'Acht-enveertigers'. De vier burgemeesters bleven in functie. Met het vertrek van de kommissie keerde de rust in de stad terug. Het resultaat van bijna twee jaren politieke belangstelling en agitatie van de kleine burgerij te Rotterdam was dus: vijf nieuwe regenten, nadat de stad door stadhouderlijke bemoeiing reeds in augustus twee nieuwe pensionarissen had gekregen, plus een baantje als belastingkollekteur voor de kopstukken der 'welmenende patriotten'.

1766

Na het drievoudig bezoek van de prins in 1747 zou het bijna twintig jaren duren, voordat een stadhouder weer een officiële ontvangst in Rotterdam ten deel viel. Wel had Willem IV in het voorjaar van 1751 de stad nogmaals aangedaan op reis naar Zeeland, waar hij alsnog als markies van Vere en Vlissingen werd ingehuldigd, maar er was geen tijd voor enig feestelijk vertoon. Het valt trouwens te betwijfelen of de burgers daartoe bereid waren geweest, want de populariteit van de prins was aanzienlijk gedaald. Die burgers, en niet alleen degenen van wie hij zich in 1747 zo bruusk had afgewend na hen eerst gebruikt te hebben, waren in hem teleurgesteld, toen gebleken was hoe weinig hervormende kracht van hem was uitgegaan gedurende zijn vier jaar durend stadhouderschap. Na zijn plotseling overlijden in oktober 1751 oefende zijn echtgenote, prinses Anna, onder de titel 'Gouvernante' de stadhouderlijke waardigheden uit voor haar minderjarige zoon. Zij heeft na de gebeurtenissen van 1747 en 1748 nooit meer laten blijken, dat zij prijs stelde op rechtstreeks contact met de burgers van de Hollandse steden. Zij vertoonde zich er niet, met uitzondering van het Noorderkwartier, waar zij eenmaal passeerde, op een reis naar Friesland. Haar kinderen, de in 1743 geboren prinses Carolina en de vijf jaar jongere erfstadhouder Willem, voedde zij op in een vrij gesloten sfeer. De door haar gevolgde politiek met betrekking tot leger en vloot bracht haar tijdens de zevenjarige oorlog in voortdurend konflikt met de voornaamste Hollandse steden: Dordrecht, Haarlem, Amsterdam,